

Дисципліна «ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ МУЗИКИ»

II курс, I семестр

Спеціальність: 025 «Музичне мистецтво»

Спеціалізація: **Оркестрові духові та ударні інструменти**

Освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр»

Викладач – кандидат мистецтвознавства, доцент

АНТОНОВА ОЛЕНА ГРИГОРІВНА

SYLLABUS

(Навчальний план семестру)

• ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Історії світової музики» (II курс, I семестр) присвячено вивченню західноєвропейської музичної культури другої половини XIX – початку XX століть: представлених в ній естетико-стильових тенденцій, національних шкіл, творчих постатей, всесвітньо визнаних та маловідомих композиторських опусів. Акценти зроблено на магістральних напрямках розвитку музики XIX століття, історичній обумовленості нових принципів творчого мислення, взаємозв'язку між різними видами мистецтва, оновленні жанрової системи, розумінні естетичної цінності тих чи інших художніх явищ.

Від студентів очікується серйозне ставлення до процесу навчання, уважне сприйняття лекційного матеріалу, активна участь в семінарських заняттях, знайомство з рекомендованою музикознавчою літературою, вдумливе слухання музики та використання отриманих знань у професійній діяльності.

• МЕТА КУРСУ

- ♪ Сприяти усвідомленню музичних явищ в їх історичному та суспільному контексті.
- ♪ Навчити поєднувати конкретність фактів музичного життя та узагальненість їх історичного значення.
- ♪ Розширити уявлення про виконавський репертуар другої половини XIX ст.
- ♪ Розвивати навички усного та письмового висловлювання з питань музичного мистецтва.

• ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Заняття проводяться на платформі Google Клас. Всі матеріали курсу, презентації та завдання додаються у відповідних тематичних блоках он-лайн на сторінці групи.

До початку офлайн навчання лекції та семінари проводяться на платформі Zoom.

Поточні питання та обговорення здійснюються у стрічці Google Клас чи у груповому чаті Viber.

• АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Передбачається, що вся робота, яку ви виконуєте для цього курсу, складається з ваших власних ідей та спостережень. Кожного разу, коли ви представляєте думку, яка не є вашою, або наводите загальновідомий факт, ви повинні подавати їх за допомогою належного цитування (як у письмових роботах, так і в усних презентаціях).

Презентації, відео-лекції, тести та контрольні завдання є авторськими матеріалами і конфіденційною інформацією – їх не можна пересилати, зберігати чи передавати третім особам без дозволу викладача.

Письмові роботи, тести виконуються виключно самостійно у зазначений термін.

У разі виявлення фактів порушень доброчесності чи конфіденційності (використання допоміжних джерел – якщо це не передбачено умовами завдання, списування, передача третім особам матеріалів курсу чи контрольних завдань/тестів) роботи усіх причетних дискваліфікуються і інформація про порушників надається до деканату у доповідній записці.

• ОСНОВНІ МАТЕРІАЛИ КУРСУ

♪ Презентації до лекцій.

♪ Вагнер Р. Избранные работы / вступ. ст. А. Ф. Лосева. Москва : Искусство, 1978. 695 с. (История эстетики в памятниках и документах).

♪ Галь Г. Брамс. Вагнер. Верди. Три мастера – три мира / пер. с нем. А. В. Михайлова. Москва : Радуга, 1986. 636 с.

♪ Іванова І., Куколь Г., Черкашина М. Історія опери: Західна Європа XVII-XIX ст. : навч. посібник. Київ : Заповіт, 1998. 384 с.

♪ Корчова О. Веризм і Пуччіні // Музика XX століття – погляд із XXI. Науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського. Вип. 44. Київ : НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2006. С. 65–74.

♪ Корчова О. Модерністські тенденції в творчості Дж. Пуччіні // Науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського. Сучасний оперний театр і проблеми оперознавства: збірник статей / ред.-упор. М.Р. Черкашина-Губаренко. Київ : НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2010. С. 540-551.

- ♪ Мильштейн Я. Ференц Лист : [монографія]. Москва : Музыка, 1999. 862 с.
- ♪ Музыка Австрии и Германии XIX века : учеб. пособие / под ред. Т. Цытович. Кн. 2. Москва : Музыка, 1990. 526 с.; Кн. 3. Москва : Композитор, 2003. 449 с.
- ♪ Черкашина-Губаренко М. Р. Музыка і театр на перехресті епох : у 2 т. Київ; Суми, 2002. Т. 1 – 184 с.; Т. 2 – 208 с.
- ♪ Черкашина-Губаренко М. Р. Оперный театр в пространстве меняющегося мира. Страницы оперной истории в картинках и лицах : монография. Харьков : Акта, 2013. 468 с.
- ♪ Додаткова література до семінарських занять.

• НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Розклад занять: вівторок 08.30–10.05 (онлайн: платформа ZOOM, офлайн: ауд. 40)

Курс триває 14 тижнів (28 годин лекційних, семінарських та практичних занять) та закінчується диференційованим заліком (розклад зимової заліково-екзаменаційної сесії 2021-2022 н.р. додатково буде оголошено на сайті НМАУ та у деканатах).

Залік отримують студенти, які опрацювали увесь лекційний матеріал курсу, регулярно відвідували заняття, брали участь у семінарах, підготували доповіді по двом темам, виконали та вчасно здали усі письмові роботи. За умови виконання попередніх вимог та успішного написання двох поточних КМР з вікторинами та тестами (контрольно-модульні роботи) протягом семестру студент має право на автоматичне складання заліку (за середнім балом поточних оцінок).

• КАМЕНДАРНИЙ ПЛАН ЗАНЯТЬ (на 1-й семестр 2021-2022 н.р.)

<i>№ тижня</i>	<i>дата</i>	<i>Вид занять</i>	<i>тема</i>
1.	07.09.21	<i>лек.</i>	Музичний театр Р. Вагнера. Концепція «Gesamtkunstwerk» в теоретичних працях Р. Вагнера та шляхи її реалізації в художній практиці. Етапи еволюції оперної творчості Р. Вагнера.
2.	14.09.21	<i>сем.</i>	Міфотворча концепція тетралогії «Перстень Нібелунга» Р. Вагнера.
3.	21.09.21	<i>лек.</i>	Музичний театр Дж. Верді. Вплив ідей Рісорджименто на проблематику опер композитора. Драматургічні принципи різних періодів творчості Дж. Верді: шляхи оновлення традиційної італійської опери.
4.	28.09.21	<i>сем.</i>	Історичні сюжети в творчості Дж. Верді. «Дон Карлос» на шляху від суто романтичної інтерпретації історії до її реалістичної подачі.

5.	05.10.21	<i>лек.</i>	Французький музичний театр другої половини XIX століття. Літературні впливи у становленні жанру французької ліричної опери.
6.	12.10.21	<i>сем.</i>	Індивідуалізоване втілення ознак жанру французької ліричної опери в творчості Ш. Гуно, К. Сен-Санса, Ж. Бізе, Ж. Оффенбаха, Ж. Массне.
7.	19.10.21	<i>лек.</i>	Італійська опера на рубежі XIX-XX століть. Оперний веризм та його представники. Музичний театр Дж. Пуччіні як характерне виявлення перехідних художніх тенденцій тогочасної європейської культури.
8.	26.10.21	<i>сем.</i>	Опера «Богема» Дж. Пуччіні як найвище втілення жанрових новацій композитора.
9.	02.11.21	<i>лек.</i>	Доля романтичних інструментальних жанрів у творчості композиторів XIX століття. Роль Ф. Ліста у формуванні нових композиційних моделей. Феномен творчого життя Ф. Ліста в контексті художньо-естетичних настанов романтичного мистецтва.
10.	09.11.21	<i>сем.</i>	Нові перспективи розвитку фортепіанної та симфонічної музики в творчості Ф. Ліста.
11.	16.11.21	<i>лек.</i>	Австро-німецький симфонізм другої половини XIX – початку XX століть.
12.	23.11.21	<i>сем.</i>	Драматургічні моделі симфонії в творчості Й. Брамса і А. Брукнера.
13.	30.11.21	<i>лек.</i>	Типологія становлення нових національних шкіл в Європі XIX – початку XX століть. Інструментальна музика композиторів Чехії, Норвегії, Фінляндії, Іспанії.
14.	07.12.21	<i>сем.</i>	Симфонічна творчість Б. Сметани, А. Дворжака, Е. Гріга, Я. Сібеліуса, М. Фальї.